

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานกองปฏิบัติการเหมือง
เหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน นางสาวภัทรวัลดี เปรมปราโมทย์

ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รองศาสตราจารย์อรพิน สันติธีรากุล

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานกองปฏิบัติการเหมือง เหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานกองปฏิบัติการเหมือง เหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยใช้แนวคิดคุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Work Life) ตามมาตรฐานระบบการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตการทำงานในองค์กร (Management System of Quality of Work Life: MS-QWL) ของสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพนักงานกองปฏิบัติการเหมือง เหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำนวน 231 ราย ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) การทดสอบค่าแจกแจงแบบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานกองปฏิบัติการเหมือง เหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างมาก ทั้ง 6 ปัจจัย ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นได้ดังนี้ ด้านจิตใจ รองลงมาคือ ด้านจิตวิญญาณ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านร่างกาย ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านความมั่นคงในชีวิต จะเห็นว่าองค์กรสามารถดำเนินงานในปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานได้ดีทั้ง 6 ปัจจัยได้ดี ทำให้พนักงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานได้ ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน ฝ่ายงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการทำงาน พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษา และฝ่ายงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน แต่อายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในปัจจัยด้านความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน ระดับตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในปัจจัยด้านร่างกาย และด้านความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในปัจจัยด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน และระยะเวลาการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในปัจจัยด้านสัมพันธภาพทางสังคมแตกต่างกัน

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน กับคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมของพนักงานกองปฏิบัติการเหมืองเหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง พบว่า มีการแปรผันตามกันในเชิงบวก โดยมีค่าความสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.627 สามารถพยากรณ์คุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมได้ร้อยละ 39.30 เมื่อพิจารณาจากค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ปัจจัยด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยด้านจิตใจส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานมากกว่าปัจจัยอื่น รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสัมพันธภาพทางสังคม

Independent Study Title	Quality of Work Life of Employees at Mine Operation Division, Mae Moh Lignite Mine, Lampang Province
Author	Miss Pattarawan Prempramote
Degree	Master of Business Administration
Independent Study Advisor	Associate Professor Orapin Santidhirakul

ABSTRACT

The objectives of this independent study were to study the factors that affected the working life quality of employees at Mine Operation Division, Mae Moh Lignite Mine, Lampang Province and to study the working life quality of employees at Mine Operation Division, Mae Moh Lignite Mine, Lampang Province. The study based on the working life quality concept of Management System of Quality of Work Life (MS-QWL), The Human Capacity Building Institute, The Federation of Thai Industries. By collecting data, this study used a questionnaire for 231 employees. Data was analyzed by frequency, percentage, mean, t-test, One-way ANOVA, Least Significant Difference, Correlation Analysis and Multiple Regression Analysis.

The result of study found that the employees at Mine Operation Division, Mae Moh Lignite Mine, Lampang Province have a high overall quality of working life and also have the averaged level of attitude that affected to quality of working life. All 6 factors could be rated the averaged attitude as mind, spirituality, environment, body, social relationship and career stability at high level. The organization could operate with the factors, all in 6 factors, which affected directly to employees' quality of working life. These factors made the employees have the good quality of working life. From the study, the factors could be classified to the individual factors such as ages, education, position level, sectors, salaries and working time. It was found that the employees who have different educations and sectors did not have different attitude about the affected factors to quality of working life. But the groups in the different ages had the different one. The difference in position level also affected significantly to attitudes toward body and

career stability as the difference in salary affected significantly to the difference in their attitudes toward mind, social relationship and career stability and the difference in working duration affected significantly to the difference in their attitudes toward social relationship.

In the part of the relation between the factors that affected to quality of working life and a high overall quality of working life of employees at Mine Operation Division, Mae Moh Lignite Mine, Lampang Province found that the R relationship was at 0.627 and the prediction of their overall working life quality was at 39.30%. When considering from the statistic significance found that mind, social relationship and environment affected the working life quality significantly at 0.05 levels. The factor of mind affected to the quality of working life more than the others. The latter factors were environment and social relationship.